

Regningsenheden indføres. Der vil i de forskjellige Forhold være en vis Utilbøielighed til at gjøre Oergangen til den nye Regningsenhed, men fra alle mulige Synspunkter maa det være ønskeligt, naar den er besluttet, at dens Indførelse i Befolkningen da fremskyndes saa meget som muligt, og det er med dette for Øie, at Udvalget har foreslaaet, at den samme Forpligtelse, som her er nævnt, nemlig at føre sine Regnskaber med den nye Regningsenhed, skal paahvile ethvert Institut eller Selskab, som har Koncession af Regjeringen, eller som ifølge Lov eller Bevilling nyder Stempelbegunstigelse. Den danske Møntkommission har jo stillet et Forslag, der gik endnu yderligere, medens Udvalget dog ikke har troet at burde gaa videre i saa Henseende end i dets Forslag angivet; men denne Bestemmelse kan der neppe være nogen Betænkelighed ved at vedtage. Naar man betænker, at den vil komme til at omfatte alle Sparekasser, alle Forbrugsforeninger, alle mindre Selskaber af den Natur, af hvilke de fleste nye Stempelbegunstigelse, vil det ses, at den herigennem vil være et Middel til at vænne Befolkningen til den nye Regningsenhed, saaledes at den kan blive fortrolig dermed, og dette vil bidrage til at forfærte det Tidrum, inden hvilket Guldmøntfoden kan blive virkelig gjældende. Disse tre Endringer tillader jeg mig altsaa at anbefale til Thingets Vedtagelse. — Udvalget har tillige gjort forskellige Hensstillinger og udtalt forskellige Ønsker, af hvilke de to vigtigste allerede ere omtalte under den foregaaende Sags Behandling, nemlig Ønsket om, at Nationalbankens Sedler ikke maa blive indskrænkede, at der navnlig ikke maa ske en Indskrænkning af Sedlerne for mindre Beløb, nemlig 5 Rd.-Sedler, og fremdeles at Regjeringen vil træffe Foranstaltninger til at forfærte Oergangstiden, hvilket efter Udvalgets Mening, hensigtsmæssigt kan ske paa samme Maade, som er bragt i Forslag i Norge, nemlig ved at udstede midlertidige Banksedler paa een og to Kroner, der skulde indløses igjen inden Udgangen af 1878. I Forbindelse hermed har Udvalget udtalt et beskedent Ønske om, at Banksedlernes Format maa blive gjorte mindre end de nuværendes. Banksedlerne hos os ere, som bekendt, af et temmelig usforholdsmæssig stort Format, saa at de ikke kunne ligge i en almindelig Tegnebog, og saavidt mig bekendt er der ogsaa i de fleste Lande mindre og hensigtsmæssige Formater af Banksedler. En passende Maade til at gjøre Oergangen dertil, vilde netop være igjennem disse nye 1 og 2 Kroner Sedler. Naar man gjør Forsøg dermed, vil vistnok Banken selv komme til at indse Hensigtsmæssigheden af ogsaa at gjøre de øvrige Banksedler mindre; thi Banken maa naturligvis indløse og omtrykke alle sine Sedler henimod Udgangen af den Tid, da Guldmønten skal være gjennemført her i Landet. En anden Hensstilling, som Udvalget har gjort, træffer sammen med en Hensstilling,

som det høie Thing vil finde udtalt i Finantsudvalgets Betænkning. Den angaar de mindre Mønter, navnlig Halvskillinger. De, som særdes omkring i Befolkningen udenfor den kjøbenhavnste, ville have lagt Mærke til, at der saagodt som ingen Halvskillinger er i Omløb, men det vilde være særdeles ønskeligt for hele den lille Omfætnings Bedkommende, at der var en betydelig Del Halvskillinger tilfiede, idet mange Priser nu angives i hele Skillinger, som ellers kunde angives i Halvskillinger, og det kommer altid til at gaa ud over de fattige Kjøbere og ikke over Sælgerne. Der findes vistnok Beholdninger af de nuværende Halvskillinger, som kunde bringes i bedre Omløb, end Tilfældet nu er, men under alle Omstændigheder har nærværende Udvalg tilladt sig at hensille, at der ikke udmøntes for knapt af de nye Drestykker, som komme til at svare til Halvskillingerne. Udmøntningen af Skillemønt vil i Øvrigt foregaa allersidst og kan foregaa allersidst, eftersom vore Broncemønter, Hel- og Halvskillinger, ikke behøve at ommøntes, før hele den øvrige Udmøntning er fuldendt. Det vil nemlig ses, at der er givet længere Hensind med den udelukkende Indførelse af den nye Skillemønt end med Indførelsen af Dovedmønt og Mellemmønt, nemlig indtil Udgangen af 1881, og man vil derfor trygt kunne opfatte Udmøntningen af Broncemønten, indtil hele den øvrige Udmøntning er foregaaet. Det er altsaa en Fremtidshensstilling, der her gjøres med Hensyn til Halvskillinger eller rettere med Hensyn til Drestykker.

Finantsministeren: I det jeg med Hensyn til den første af Udvalgets Bemærkninger ganske kan henholde mig til, hvad jeg allerede udtalte under den forrige Sag, skal jeg med Hensyn til Banksedlernes Format tilføie, at jeg ikke skal unblade at henlede den kongelige Bankkommisærers, min Kollega Justitsministerens Opmærksomhed paa den Udtalelse af Udvalget, som her har fundet Sted. — Hvad selve Indstillingerne angaar, maa jeg opfatte den første aldeles som et Redaktionsforslag. Hvad Forslaget under Nr. 2 angaar, vil det høie Thing vistnok erindre, at jeg har lagt dette Spørgsmaal frem for Thinget paa en saadan Maade, at det deraf tilstrækkelig vil være fremgaaet, at jeg for min Person paa dette Punkt ikke bringer noget Offer, naar jeg retter mig efter den Beslutning, hvortil Rigsdagen maatte komme, men at jeg kan gaa begge Veie. Veien, som findes i Lovforslaget, er den sikreste, den strengeste, men jeg modsigter ikke, at man for Tiden ogsaa kan vælge den, som Udvalget her har foreslaaet, i alt Fald som foreløbig Foranstaltning. Derfor altsaa Rigsdagen maatte foretrække den for det Forslag, der findes i Regjeringsudkastet, og som støttes af meget kompetente Autoriteter, er det ikke fra min Side noget særdeles Offer, naar jeg heri retter mig efter